

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: 16/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

191/2011. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. január 6-án előterjesztett **panaszát** a 2011. július 6-án – Dr. Kozma Ákos elnökhelyettes és Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XIV. Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2011. január 6-án, postai úton nyújtotta be panaszát, amelyben előadta, hogy a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság szakszerűtlen munkája miatt kíván panaszt tenni.

A panaszos egy vendégházában 2010 nyarán négy fiatal szállt meg, akik 3 napi szállásköltséget fizettek ki előre. A második nap estjén a társaság részegen és valószínűleg kábítószer hatása alatt érkezett vissza a szálláshelyre, ahol minősíthetetlen módon viselkedtek, és anyagi károkat okoztak. A panaszos felszólította őket, hogy tartsák be a házirendet, vagy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hagyják el a szállást. A vendégek a tevékenységükkel nem hagytak fel, és viselkedésük miatt már a szomszédok is zúgolódtak. Ez az incidens éjfél és hajnali négy óra között zajlott. A panaszos végül felszólította őket, hogy délelőtt 10 óráig hagyják el a szállást, erre egyébként a házirend lehetőséget is biztosít neki. Másnap 14 óra után megjelentek a vendégek, és közölték a panaszossal, hogy távoznak, azonban kérik vissza az utolsó napra kifizetett szállásdíjat. A panaszos ezt megtagadta, hiszen nem hagyták el a szobákat 10 óráig, végül azonban a díj felét visszaadta nekik, mert túl agresszívok voltak, és nem szerette volna, hogy tovább maradjanak. A vendégek azonban közölték, hogy addig nem távoznak, amíg a teljes összeget vissza nem kapják. A panaszos fiának sikerült fél négykor elzavarnia őket, a vendégek azonban megfenyegették a panaszost, hogy ezt még megbánja, mert nekik ügyvéd és rendőr ismerősük is van. Ezt követően T.Á. (az egyik vendég) bejelentést tett a panaszos ellen a rendőrségen, az APEH-nál, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőségen, valamint az önkormányzatnál. A panaszost a rendőrség gyanúsítottként hallgatta meg zaklatás vétsége miatt. A nyomozást vezető főtörzsőrmester először a panaszos fiát hallgatta meg, és a meghallgatás során azt mondta, hogy ne vegyék bele a jegyzőkönyvbe a vendégek viselkedését, mert ez egy kis jelentőségű ügy, amit a rendőrség ügyis meg fog szüntetni. Ehhez képest a panaszos egy héttel később kapott egy levelet, amiben már gyanúsítottként jelölték meg. A nyomozást vezető r. főtörzsőrmester kérte, hogy jelenjen meg a szembesítésen, a panaszos azonban a kitűzött időpontban külföldre készült, és ezt jelezte is a r. főtörzsőrmesternek. A r. főtörzsőrmester ekkor azt mondta neki, hogy nem hagyhatja el az országot, és az útlevelét is le kell adnia. A panaszos az utóbbi időben rendőri zaklatásnak van kitéve, azt kérdezzék tőle, hogy van-e fegyvere.

A panaszos tisztázni akarta a helyzetet, ezért bement a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságra, de nem engedték be az épületbe. A portán a szolgálatban lévő rendőrtisztnek elmondta, hogy miért van ott, és a rendőrtiszt úgy nyilatkozott, hogy ez az ügy így nem áll meg, valószínűleg szándékosan akarnak bűnözőt csinálni belőle, mert a feljelentőnek jó kapcsolatai vannak. Azt is tanácsolta a panaszosnak, hogy a Testülethez forduljon, mert a panaszát csak elsimítanák a kapitányságon.

A nyomozást vezető r. főtörzsőrmester annyit elárult a panaszosnak az ügygel kapcsolatosan, hogy azért gyanúsították meg, mert T.Á. csatolt egy felvételt, amin a panaszos fenyegeti őt és társait. Azonban a panaszos szerint a felvétel hiányos, mert az előzmények nincsenek rajta.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát, mert nem tehetett „panaszt” a nyomozóhatóságnál a feljelentője, T.Á. ellen.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult a rendőrséghez, és megküldeni kérte az intézkedésekkel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, illetve a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból a panasz szempontjából az alábbi információk bizonyultak relevánsnak.

1) A BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2011. február 23-án kelt átiratában előadta, hogy T. Á. 2010. augusztus 28-án a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon bejelentést tett a panaszossal szemben. T. Á. a jegyzőkönyv felvételekor elmondta, hogy

2010. augusztus 26-án barátaival megszálltak egy Budapest, XIV. kerületben található vendégházban. A szállásért kifizettek 42.000 Ft készpénzt, ami arra vonatkozott, hogy a vendégházban három éjszakát eltöltsenek, amelyet a társaság kizárólagosan használhatott, más vendég nem tartózkodott az ingatlanban.

T. Á. és ismerősei 2010. augusztus 27-én 23 óra körüli időben tértek vissza szállásukra, majd az étkezőben szeretnék volna vacsorájukat elfogyasztani. Ekkor megjelent a panaszos, felszólította a társaságot, hogy ne hangoskodjanak, hanem menjenek lefeküdni. T. Á. és társai kimentek a kerthelyiségbe, ahol a panaszos ismételten megjelent, és felszólította őket szobáik elfoglalására. T. Á. barátnője az emeleti szobában tartózkodó ismerősökhöz felment, hogy gyógyszert kérjen. Ekkor ismételten megjelent a panaszos, megfogta a nő vállát, és letessékelte az emeletről, felszólította, hogy azonnal fekdjön le, ne mászkáljon.

A következő napon T. Á. és társai 9 órakor kívántak távozni a vendégházból, ezért a tulajdonossal rendezni szeretnék volna az anyagiakat. A panaszos közölte velük, hogy nem hajlandó visszaadni semmiféle pénzt, holott T. Á. és társai a harmadik éjszakát már nem kívánták a vendégházban tölteni.

A panaszos T. Á.-nak azt mondta, hogy a fiának adták át az említett pénzüsszeget, ő nem hajlandó visszaadni semmit, amennyiben nem távoznak, „lefejeli, és szívlapáttal agyonveri” őket. T. Á. ismerősei a jegyzőkönyvi meghallgatásuk alkalmával a fent leírtakat megerősítették.

A bejelentés alapján a panaszos ellen a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán büntetőeljárás indult a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 167/A. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt. F. Főügyészség 2010. december 29-én kelt határozatával a nyomozás határidejét 2011. február 28-ig meghosszabbította.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a panaszos a 2010. december 20-i gyanúsított kihallgatásakor elmondta, hogy az említett társaság 2010. augusztus 28-át megelőző este hajnali fél kettőkor érkezett vissza a vendégházba, és kb. fél óra elteltével szólította fel őket, hogy fáradjanak ki a kerthelyiségbe. Hajnali fél ötkor szólította fel a kerthelyiségben tartózkodókat, hogy azonnal fejezzék be a hangoskodást, valamint annyit mondott nekik, hogy vagy azonnal hagyják el szobáikat, vagy másnap reggel távozzanak. A vendégek 2010. augusztus 28-án 14 óra körül kívánták elhagyni szállásukat, és úgy gondolták, hogy ekkor kérik vissza az előre kifizetett szállásdíjat. A panaszos elmondása szerint közölte velük, hogy a házirend szerint 10 óráig kellett volna elhagyniuk a szállást, aminek nem tettek eleget, ezért a kérdéses összeg felét hajlandó csak visszaadni. A panaszos állítása szerint ő az asztalon hagyott 7.000 Ft készpénzt, amit a vendégek eltették, de erre már nem emlékezett, majd az ingatlant elhagyta. A panaszos a vendégházba délután 16 óra körüli időben érkezett vissza, látta, hogy a társaság már indulófélben van. A panaszos véleménye szerint T. Á. és társai alkohol és kábítószer hatása alatt álltak.

A panaszos jegyzőkönyvi meghallgatása során elmondta, hogy N.országban tartózkodik élettársával, és karácsony után kiutazik F.-ba. 2011. január első hetében tartózkodik Magyarországon, de a megadott mobiltelefonszámon mindvégig elérhető.

Az ügy előadója határozottan állította, hogy sem a panaszosnak, sem fiának nem mondott olyat, hogy a vendégei által okozott károk, illetve az, hogy a panaszos vendégei valószínűleg alkohol és kábítószer hatása alatt álltak, ne kerüljön be a jegyzőkönyvbe. Nem utalt arra, illetve nem mondott olyat, hogy ez egy kis jelentőségű ügy. Nem mondott továbbá olyat sem, hogy a rendőrség saját hatáskörben fogja lezárni az ügyet. Az előadó nem kérdezte meg a panaszostól, hogy rendelkezik-e önvédelmi fegyverrel. Nem mondott olyat, hogy a panaszos nem hagyhatja el az országot, és nem szólította fel a panaszost arra sem, hogy útlevelét adja le.

Az előadó elmondása szerint összesen két alkalommal beszélt a panaszossal a megadott telefonszámon. Az iratok tanúsága szerint 2011. január 4-én a panaszos telefonon megkereste K. J. r. főtörzsőrmestert, akinek elmondta, hogy a részére kiküldött idézést megkapta, de nem tud megjelenni a tárgyaláson, mert kb. két hónapon keresztül külföldön tartózkodik. K. J. r. főtörzsőrmester tájékoztatta, hogy Magyarországra történő megérkezését követően az utazását igazoló repülőjegyet, valamint a szállásfoglalásáról szóló dokumentumokat nyújtsa be.

Sz. I. r. főtörzsőrmester 2011. február 11-én a panaszos által megadott telefonszámon beszélt a panaszossal, hogy az általa kezdeményezett szembesítések foganatosítása érdekében időpontot egyeztessen vele. A panaszos tájékoztatta az előadót, hogy Magyarországon tartózkodik. A főtörzsőrmester kérdésére, hogy miért nem jelent meg a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságon hazaérkezését követően, nem válaszolt, de közölte az előadóval, hogy feljelentette a „Rendészeti Bizottságnál”, mivel őt telefonon zaklatja. Annyit közölt még, hogy amíg a „Bizottságtól” nem kapja meg a választ, addig nem hajlandó személyesen megjelenni a rendőrkapitányságon.

A panaszos bejelentésében nem említi, hogy mely napon, milyen időpontban jelent meg a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságon, és pontosan kivel beszélt. A rendelkezésre álló adatok alapján sem cáfolni, sem megerősíteni nem lehet a panaszos állítását. Ugyanakkor a kapitányságvezető előadta, hogy a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság objektumának őrzési feladatait 2010. augusztus 1-je óta fegyveres biztonsági őrök látja el.

A panaszost nem akadályozta meg senki abban, hogy vendégei ellen feljelentést tegyen, ezen törvényes lehetőséggel nem élt. A feljelentéstől függetlenül a nyomozás feladata a bűncselekménnyel kapcsolatos adatok, információk beszerzése, amely alapján az előadó feladata a szükséges intézkedések megtétele.

2) Sz. I. r. főtörzsőrmester a 2010. február 10-én kelt hivatalos feljegyzésében előadta, hogy a megadott telefonszámon felvette a kapcsolatot a panaszossal, hogy jelenleg is külföldön tartózkodik-e, és mikor fog visszaérkezni, hogy a szembesítést meg tudják tartani. A panaszos elmondta, hogy az országban van. A r. főtörzsőrmester ezt követően megkérdezte tőle, hogy visszaérése után miért nem jelent meg a kapitányságon. Erre a panaszos nem válaszolt, de közölte, hogy a Rendészeti Bizottságnál feljelentette a r. főtörzsőrmestert, mert telefonon zaklatja. Amíg nem kap érdemi választ a Bizottságtól, addig nem hajlandó bemenni a rendőrségre.

3) A 2010. december 20-án kelt gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyv részletes ismertetésétől a Testület eltekint, azonban fontosnak tartja rögzíteni, hogy a vallomás részletesen tartalmazza, hogy mi volt a szóváltás oka (hangoskodtak a vendégek), szintén tartalmazza,

hogy a vendégek valószínűleg drog („füves cigaretta”) vagy alkohol hatása alatt lehettek. Ezen csökkent beszámítási képesség idejét azonban a panaszos nyilatkozatában a távozás óráira teszi. A jegyzőkönyv szintén tartalmazza, hogy a panaszos tartósan külföldön tartózkodik élettársával, karácsony után kiutazik, és csak január első heteiben érkezik vissza.

4) A panaszos fiának 2010. november 2-án kelt tanúkihallgatási jegyzőkönyve tartalmazza, hogy a vendégek a második napon ittasan érkeztek haza, túl jól érezték magukat, hangoskodtak, ezért rájuk szólt a panaszos, hogy hagyják abba a hangoskodást, vagy menjenek ki a kerthelyiségbe. A vendégek folytatták a hangoskodást, majd a panaszos ismét rájuk szólt, ekkor felmentek a szobájukba, ahol hangoskodtak reggelig. A házirendet 3 pontban is megszegték. Délután keltek csak fel, amikor közölték, hogy távoznak és követelték vissza az aznapi szállásdíjat. Vita alakult ki, végül a panaszos visszaadott nekik 7000 Ft-ot, hogy távozzanak, pedig az nem járt volna nekik.

III.

1) A Testületnek mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy történt-e olyan rendőri intézkedés, amely a panaszos alapvető jogait érinthette, illetve a sérelmezett intézkedések közül melyek vizsgálata tartozik a hatáskörébe.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem. Az Rtv. 93. § (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

a) A panaszos sérelmezte, hogy a fia tanúkihallgatása során azt tanácsolta a kihallgatást végző r. főtörzsőr-mester, hogy ne vegyék jegyzőkönyvbe a vendégek viselkedését, mert ez egy kis jelentőségű ügy, amit a rendőrség ügyis meg fog szüntetni.

A panaszból nem derült ki egyértelműen, hogy a panaszos csak fia vallomása kapcsán sérelmezi-e a jegyzőkönyvezést, vagy saját maga vonatkozásában is, az azonban bizonyos, hogy a fenti, hatásköri rendelkezés értelmében a Testületnek nincs hatásköre a panasz ezen részére (amely szerint a felvett jegyzőkönyv nem teljeskörű, abból hiányoznak a konfliktus előzményei, illetve a vendégek állapotára vonatkozó adatok), mivel a jegyzőkönyvezés szabályait a Be. 166. § rendezi.

A Be. 166. § (1) bekezdése szerint a nyomozási cselekményekről – ideértve az ügyész, valamint a nyomozó hatóság intézkedéseit –, ha e törvény másképp nem rendelkezik, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet a jegyzőkönyvvezető vagy a nyomozó hatóság tagja veszi fel. A (3) bekezdés előírja, hogy a jegyzőkönyvben röviden le kell írni a nyomozási cselekmény menetét akként, hogy a jegyzőkönyv alapján az eljárási szabályok megtartását is ellenőrizni lehessen. A gyanúsított és a tanú vallomását, valamint a nyomozási cselekmény során tett indítványokat és észrevételeket a jegyzőkönyvnek a szükséges részletességgel kell tartalmaznia. A kihallgatott indítványozhatja a vallomásának szó szerinti jegyzőkönyvbe foglalását. Ha az ügyész vagy a nyomozó hatóság az indítványt nem tartja indokoltnak, azt elutasítja, és egyidejűleg a kihallgatottat tájékoztatja a 85. § (5) és (6) bekezdésében foglaltakról; az indítvány elutasítását és a tájékoztatást jegyzőkönyvbe foglalja.

A nyomozási cselekményen jelen lévő gyanúsított, illetve a védő jegyzőkönyvvezéssel kapcsolatos jogait a (6) és (7) bekezdés tartalmazza. „Ha a nyomozási cselekményen jelen lévő gyanúsított, védő, sértett, egyéb érdekelt, tanú vagy az érdekében eljáró ügyvéd az eljárással összefüggő esemény vagy nyilatkozat jegyzőkönyvbe vételét kéri, ez csak abban az esetben tagadható meg, ha ennek megtörténtéről az ügyésznek, illetőleg a nyomozó hatóság tagjának nincs tudomása. A jegyzőkönyvet az ügyész vagy a nyomozó hatóság eljáró tagja szükség esetén kijavítja vagy kiegészíti, a kijavítást és a kiegészítést aláírja, és arról az érdekelteket értesíti. A nyomozási cselekményen jelen voltak a jegyzőkönyv általuk történt megismerését követően a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését indítványozhatják. A kijavítást a jegyzőkönyvben a kijavítás dátumának megjelölésével fel kell jegyezni, vagy az indítvány elutasítását az iratokban fel kell tüntetni.”

Fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a jegyzőkönyvvezetés olyan, a Be. szerinti cselekmény, mely ellen panasszal a fentebb ismertetett szabályok révén lehet élni, ezért a Testületnek e kérdésben nincs hatásköre vizsgálatot folytatni.

Ugyanakkor megjegyzi a Testület, hogy a panaszos állításával szemben, a rendelkezésre bocsátott jegyzőkönyv tartalmazza a hiányszónak vélt információkat.

b) A panaszos állítása szerint bement a kapitányságra, hogy tisztázza a helyzetet, de ott a portaszolgálatos rendőr nem engedte be, később pedig azt mondta neki, hogy ne a rendőrségen, hanem a Testületnél tegyen panaszt. A panaszos azonban nem említi, hogy melyik napon, milyen időpontban jelent meg a rendőrkapitányságon és hogy pontosan kivel beszélt. Az iratokból azonban megállapítható, hogy – mivel a r. főtörzsőrmester 2011. január 4-ei telefonhívását követően került rá sor – 2011. január 4. és január 6. között történt.

A BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője elmondta, hogy 2010. augusztus 1-je óta nem a rendőrök, hanem a fegyveres biztonsági őrség (magáncég) látja el a rendőrkapitányság objektumának őrzési feladatait.

A Testület nem tudta minden kétséget kizáróan cáfolni azt, hogy a panaszos beszélt valakivel a rendőrkapitányság portáján, de nem volt beazonosítható, hogy ez mikor történt, kivel beszélt, és, hogy volt-e olyan rendőri intézkedés, amely a Testület eljárásának alapját képezhetné. **Mivel a fenti hatásköri rendelkezés értelmében a Testületnek csak konkrét rendőri intézkedések következtében felmerült alapjogsérelmek vizsgálatára van lehetősége, jelen ügyben – mivel beazonosítható rendőri intézkedés nem volt – hatásköre hiányát kellett megállapítania.**

c) A panaszos előadta, hogy zaklatásként éli meg, hogy az ügyében eljáró r. főörzsőrmester – miután a panaszos közölte, hogy a szembesítés időpontjában külföldre készül – azt mondta neki, hogy nem hagyhatja el az országot, és az útlevelét is le kell adnia, továbbá meg is fenyegette.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11.§-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő, egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A Testületnek főszabály szerint nem áll módjában a büntetőeljárás során történetekkel kapcsolatban vizsgálatot folytatnia, tekintettel arra, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195-196. §-ai lehetőséget biztosítanak arra, hogy akire nézve az ügyészség vagy a nyomozó hatóság határozata rendelkezést tartalmaz, továbbá akit a nyomozó hatóság intézkedése vagy annak elmulasztása érint, panaszt tehesen.

A fentiek alapján a Testület csupán azon intézkedéseket, mulasztásokat vizsgálhatja éremben, amelyre a más jogszabály szerint nincs megfelelő jogorvoslat.

A Testület megállapítja, hogy a panaszos által zaklatásnak megélt rendőri magatartás esetében a Be. fenti jogszabályhelyei közül egyik sem alkalmazható, tehát a fenti sérelmekkel kapcsolatban a Be. nem biztosít hatékony jogorvoslatot.

A Testület ezért töretlen gyakorlatának megfelelően – miszerint az Rtv. IV. fejezetében foglalt követelmények érvényesülését mindazon esetekben vizsgálja, amikor a rendőr ebbéli minőségében lép fel az állampolgárokkal szemben (függetlenül attól, hogy valamely, a rendőrség tevékenységére vonatkozó jogszabály a konkrét fellépési formát tartalmazza-e vagy sem) – vizsgálata tárgyává tette a panasz ezen részét. Egy ettől eltérő gyakorlat ugyanis oda vezetne, hogy a Testület éppen azokban az – állampolgárok oldalán súlyos jogsérelmet eredményező – esetekben nem foglalhatna állást, amikor a rendőr közhatalmi szerepével visszaél, és rendőri minőségét kihasználva olyan módon avatkozik az állampolgárok életébe, amelyre a jogszabályok nem hatalmazzák fel.

A konkrét esetben a panaszos és a panasszal érintett rendőr között bizonyosan nem egyenrangú felek közötti viszony állt fent. A rendőr ugyanis nem magánszemélyként tájékoztatta személyesen, illetve hívta fel a panaszost, hanem a rendőrség képviselőjeként tette azt. A kérdéses magatartást ezért a Testület – mivel a Be. hatékony jogorvoslatot nem biztosít erre az esetre – az Rtv.-beli szabályozatlansága ellenére is olyan, közhatalmi elemet tartalmazó relációban végzett tevékenységnek minősítette, amelyben az alapvető alkotmányos értékeknek és a rendőri munkában irányadó törvényi követelményeknek teljesülniük kell.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy érdemben vizsgálnia kell, hogy a panaszossal szembeni fellépése során a bepanaszolt rendőr követett-e el jogsértést.

2) A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján tehát vizsgálat tárgyává tette az intézkedő rendőr azon eljárását, hogy 2011. január 4-ei telefonbeszélgetésük során arról tájékoztatta a panaszost, hogy nem hagyhatja el az országot, az útlevelét is le kell adnia, továbbá a panaszos előadása szerint meg is fenyegette őt.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, valamint 54. § (1) bekezdésében rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

Az Rtv. 2. § második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A panaszos előadása szerint zaklatásként éli meg, hogy az ügyében eljáró r. főtörzsőrmester azt mondta neki, hogy nem hagyhatja el az országot, és az útlevelét is le kell adnia, továbbá meg is fenyegette.

Amennyiben a panaszos állításai helytállóak lennének, az azt jelentené, hogy a r. főtörzsőrmester a helyzetét kihasználva, a panaszost tévesen tájékoztatta, félrevezette. A Be. ugyanis a kényszerítő eszközök között, a 146. §-ban rendelkezik a külföldre utazási tilalom biztosítása érdekében alkalmazandó intézkedésről, az iratok tanúsága szerint azonban a panaszossal szemben ilyen kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor. A Be. 69. §-a úgy rendelkezik, hogy a terheltnek kötelessége előzetesen, mielőtt az akadály a tudomására jut, haladéktalanul, vagy ha ez már nem lehetséges, az akadály megszűnése után nyomban igazolnia, ha idézés ellenére nem jelenik meg. Nem kötelezhető tehát útlevelének leadására.

A kapitányságvezető tájékoztató levele szerint azonban az ügy előadója határozottan állította, hogy nem kérdezte meg a panaszostól, hogy rendelkezik-e önvédelmi fegyverrel, nem mondott olyat, hogy a panaszos nem hagyhatja el az országot, és nem szólította fel a panaszost arra sem, hogy útlevelét adja le.

Az előadó elmondása szerint összesen két alkalommal beszélt a panaszossal az általa megadott telefonszámon a szembesítéssel kapcsolatban. Az iratok tanúsága szerint 2011. január 4-én a panaszos kereste meg telefonon K. J. r. főtörzsőrmestert, akinek elmondta, hogy a részére kiküldött idézést megkapta, de nem tud megjelenni a tárgyaláson, mert kb. két hónapon keresztül külföldön tartózkodik. K. J. r. főtörzsőrmester tájékoztatta, hogy Magyarországra történő megérkezését követően az utazását igazoló repülőjegyet, valamint a szállásfoglalásáról szóló dokumentumokat nyújtsa be.

Mivel a rendőri és a panaszosi állítások közötti ellentmondást a Testület nem tudta feloldani, úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem állapítható meg.

IV.

A fentiek alapján a Testület a panaszt – az Rtv. 93. § (2) bekezdésének megfelelően – az intézkedést fogantatosító szerv vezetőjéhez teszi át.

Budapest, 2011. július 6.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET